

Obsah

ÚVOD

Co jsou antibiotika	13
Historie antibiotik	14
Roztřídění dnes známých antibiotik	16
Význam antibiotik a hlavní zásady při jejich použití v lékařství	16
Základní principy výroby antibiotik	17
Hlavní směry výzkumné práce na poli antibiotik	18
Literatura	20

OBEČNÁ ČÁST

OBEČNÁ TECHNOLOGIE ANTIBIOTIK	23
Fermentace	23
Konservace produkčních kmenů	24
Složení a příprava živných půd	27
Příprava sporového a vegetativního inokula	31
Konstrukce fermentačních tanků	34
Měřicí a regulační technika	40
Vlastní fermentace	43
Literatura	45
Filtrace fermentovaných půd	48
Literatura	51
Isolace antibiotika z fermentované půdy	52
Extrakce antibiotik do organických rozpustidel	54
Technika extrakce	56
Srážení antibiotik z filtrovaných půd	58
Adsorpce antibiotik na povrchově aktivních látkách	59

Absorpce na měničích iontů	60
Způsoby dalšího čištění meziproductů	62
Literatura	62
Uvedení antibiotik do lékové formy	64
Literatura	66
Vedlejší produkty při výrobě antibiotik	67
Literatura	68
ANALYTICKÉ METODY PŘI VÝROBĚ ANTIBIOTIK	69
Kontrola surovin pro fermentaci a izolaci antibiotik	69
Kontrola průběhu biosynthesy a izolace	71
Mikroskopická kontrola při fermentační výrobě antibiotik	71
Zjišťování kontaminací	72
Chemická kontrola fermentace	74
Kontrola izolace antibiotik	76
Kontrola hotových antibiotik	76
Literatura	78
Analytické metody pro stanovení antibiotik	80
Kvalitativní stanovení antibiotik	80
Metody kvantitativního určení antibiotik	82
Mikrobiologické stanovení antibiotik	83
Chemické a fyzikálně chemické metody stanovení antibiotik	92
Literatura	103
POUŽITÍ ANTIBIOTIK MIMO ZDRAVOTNICTVÍ	107
Antibiotika ve výživě hospodářských zvířat	107
Použití antibiotik ve fytopathologii	113
Antibiotika v potravinářství	114
Použití antibiotik pro jiné průmyslové účely	116
Vliv antibiotik na růst rostlin	116
Literatura	118
NĚKTERÉ OTÁZKY VÝZKUMU A ROZVOJE ANTIBIOTIK	121
Izolace antibiotických mikroorganismů	121
Antimikrobní spektrum	123
Zvyšování produktivity kmenů antibiotických mikroorganismů	125
Výpracování fermentační technologie	129

Analytické metody používané ve výzkumu antibiotik	136
Zjištění chemické povahy nového antibiotika, jeho izolace a čištění	138
Farmakologické vlastnosti nového antibiotika	139
Způsob účinku antibiotik	141
Synthesa antibiotik a modelových látek	143
Výzkum nejvhodnějších dispensačních forem nového antibiotika	144
Klinické ověření účinku a neškodnosti antibiotika	145
Literatura	146

SPECIÁLNÍ ČÁST

ANTIBIOTIKA I. SKUPINY	151
Penicilin	151
Streptomycin	187
Chloramfenikol	213
Chlortetracyklin	222
Oxytetracyklin	232
Tetracyklin	241
Erythromycin	247
ANTIBIOTIKA II. SKUPINY	253
Aktidion (cykloheximid)	253
Aktinomyciny	256
Albomycin	261
Azaserin	263
Bacitracin	266
Cykloserin (oxamycin)	271
Karbomycin	276
Mykostatin (fungicidin, nystatin)	279
Neomycin	282
Polymyxin	285
Puromycin	289
Sarkomycin	295
Streptothricin	300
Subtilin	303
Trichomycin	306
Tyrothricin, Tyrocidin, Gramicidin, Gramicidin S, Gramicidin J	309
Viomycin	314

ANTIBIOTIKA III. SKUPINY	321
Přehledná tabulka antibiotik	322
Doslov	345
Seznam některých nových monografií, věnovaných problematice antibiotik	351
Seznam tabulek	352
Rejstřík	355